

wił temat: *Etyka Księgi Judyty*. Problem nieetycznego postępowania Judyty podsumował o. Jan Bernard Bocian, przypominając, że w okresie wojny agent danego państwa często postępuje niezgodnie z etyką i nie uważa się tego za złe czy karygodne.

Podczas sesji czwartej ks. dr hab. Artur Malina powrócił do dokumentu PKB *Biblia a moralność* i rozważał *Możliwości i ograniczenia podejścia kanonicznego do tekstów biblijnych w dokumencie PKB „Biblia a moralność”*. Następnie dr Marcin Majewski w swoim komunikacie: *Bibliistyka w Internecie. Projekt www.orygenes.org.blogspot.com na tle biblijnych zasobów internetowych* zaprezentował zasoby bibliograficzne tego projektu.

Piąta sesja sympozjum zawierała referat ks. dr. hab. Zdzisława Żywicy, będący szeroką analizą tekstu Mt 24,1-41: „*Ocalany*” *Kościół w Izraelu znakiem paruzji Jezusa i wypełnienia się wieków* oraz komunikaty: dr. Wojciecha Koska: *Jezus jako Anathema (1 Kor 12,3) w świetle „Didache” 16,5 w tłumaczeniu Anny Świderkówny* i ks. dr. Cezarego Korca: *Jaka egzegeza patrystyczna? Przypadek: reguła wiary*.

Zapowiedź następnego sympozjum w 2010 roku (w Katowicach) zakończyła XLVII Sympozjum Biblistów Polskich w Olsztynie. W sympozjum brali udział także stowarzyszeni w SBP bibliści innych wyznań religijnych (SBP liczy ponad 250 członków zwyczajnych). Sympozjum towarzyszyły stoiska polskich wydawnictw biblijnych. Uczestnicy mieli także możliwość zwiedzenia katedry olsztyńskiej i części Starego Miasta.

s. Ewa J. Jezierska OSU

Magazyn tekstów do publikacji naukowych

Od lat opracowuję teksty źródłowe, aby można było szybko znaleźć materiał do publikacji naukowych. Tutaj w skrócie przedstawiam system mojej pracy, licząc, że znajdzie współpracowników i naśladowców.

- I. Magazyn nr 1: Mieści się w nim tekst opracowany w sposób tradycyjny oraz teksty różnych dokumentów.
- II. Magazyn nr 2 tworzony jest w następujący sposób:
  1. Teksty z magazynu nr 1 dzielone są na części po kilka linijek i opatrywane informacjami dotyczącymi publikacji, z których tekst pochodzi.
  2. Obróbka tekstu: fiszka, która ma być poddana obróbce przeniesiona zostaje do specjalnie na to przeznaczonego, pustego pliku.
    - a) Postawienie umownego znacznika na początku fiszki, np. krzyżyka. Po nim dana jest spacja oddzielająca znacznik od tekstu fiszki.
    - b) Kopiowanie tekstu w odpowiedniej ilości
    - c) Opatrywanie tekstów tytułami. Na początku każdego tekstu, po znaczniku a przed właściwym tekstem trzeba napisać zdanie lub równoważnik zdania, lub przynajmniej jedno słowo. Tytuły rozpoczynają się od poszczególnych słów wyjętych z tekstu, po kolei. Każde z tych słów służy do sporządzenia kolejnego tytułu. Pierwsze słowo musi być rzeczownikiem w mianowniku. Dlatego przymiotniki, czasowniki i inne części mowy są zamieniane odpowiednio na rzeczownik, np. latał – latanie, smutny – smutek, chodząc – chodzenie itp. Jest to kwestia umowna, powinna być po prostu konsekwencją w zamienianiu.

3. Zaznaczenie całości („zaznacz wszystko”), skopiowanie i przeniesienie całości do pliku stanowiącego magazyn nr. 2. Plików tych może być wiele.
4. Gdy jest odpowiednia ilość materiału, materiał zostaje posortowany (w ikonce „tabela” jest polecenie „sortuj”).
5. Utworzony zostaje folder pełniący rolę magazynu nr 2. Jest w nim tyle plików ile liter alfabetu. Nazwane są poszczególnymi literami alfabetu. Każdy z nich zawiera różne fiszki, których tytuł zaczyna się od słowa na daną literę. Np. plik „a” ma wszystkie fiszki, których pierwszy wyraz (po krzyżyku) zaczyna się na literę „a”. Powstał w ten sposób wielki słownik.
6. Tematy nowych publikacji są generowane przez pierwsze słowo tytułów fiszek. Można je nazwać monografiami. Trzeba tylko odpowiednio sformułować temat, według własnego pomysłu. Np. słowo „Absolut” może posłużyć do sformułowania tematu: „Rozumienie słowa ‘absolut’ w filozofii współczesnej”, „Rola absolutu w teologii”, itp.

III. Magazyn nr 3

7. W pliku roboczym pozostały fiszki opatrzone tytułami, a których uczyniono kopię przeznaczoną do magazynu nr 2. Całość jest zaznaczona (zob. punkt 2.3).
8. Obróbka tekstu:
  - a) Dla ułatwienia pracy ikonki „wklej” i „zamień” zostają przeniesione na pasek roboczy i ustawione tuż obok siebie. Poprzez działanie myszką lub klawiszami (łatwiej myszką) będzie stosowana technika, którą zatytułowano: „wklej, zamień”.
  - b) Kliknięcie ikonki „zamień” powoduje pojawienie się odpowiedniej planszy.
  - c) W okienku „znajdź” umieszczony zostaje znaczek umowny, który znajduje się przed fiszkami (np. krzyżyk).
  - d) w okienku „zamień na” wpisywane będą po kolei wszystkie słowa wyjęte z tekstu, które (zamienione na rzeczownik w mianowniku) rozpoczynają poszczególne tytuły fiszki. Tak więc najpierw umieszczone zostaje pierwsze słowo. Dla przejrzystości po słowie dna jest spacja i myślnik (kreska).
  - e) Następuje zamknięcie okienka. Zamiast znaczków tekście pojawiło się wpisane słowo, które jest oddzielone od następnego słowa myślnikiem.
  - f) Kliknięcie ikonki „wklej” powoduje pojawienie się tekstu wyjściowego (ze znaczkami).
  - g) Ponawiana jest operacja opisana od punktu „b”, czyli kliknięcie ikonki „zamień”, zapisanie następnego słowa, zamknięcie i znowu kliknięcie ikonki „wklej”. Czynimy tak z wszystkimi słowami rozpoczynającymi tytuły fiszek w tekście wyjściowym.
  - h) Całość zostaje zaznaczona, wycięta (!) i przeniesiona do magazynu nr 3. Uwaga, powstało wiele kopii tej samej fiszki, ale nazwa całościowa (kombinacje tytułów z słowami przed myślnikiem) za każdym razem jest inna. Gdyby było nawet kilka tysięcy kopii, to nigdy nazwa się nie powtórzy, będzie się różniła od innych przynajmniej jednym wyrazem.
9. Plik w magazynie nr 3 zostaje posortowany.
10. Gdy nazbiera się duża ilość materiału trzeba go uporządkować.
  - a) Fiszki w magazynie nr 3 opisane są w następujący sposób: każda z nich posiada najpierw oddzielne słowo, następnie jest myślnik i tytuł.

- b) Tworzone są oddzielne foldery dla każdej litery alfabetu w taki sposób, że w folderze „a” znajdują się wszystkie fiszki, których pierwsze słowo (przed myślnikiem) zaczyna się na literę „a”.
  - c) W każdym folderze tworzone są pliki, według liter alfabetu. W odpowiednim pliku znajdują się fiszki, których tytuł (po myślniku) zaczyna się na daną literę, np. w pliku „a” znajdują się fiszki, których tytuł zaczyna się na literę „a”.
  - d) Okazuje się, że teksty wyznaczane przez parę słów oddzielonych myślnikiem są za każdym razem inne. Nie zdarza się aby były dwa takie same teksty (dwie takie same fiszki) w zestawie wyznaczonym przez daną parę słów.
11. 5. Tematy publikacji generowane są przez dwa słowa: przed i po myślniku. Np. absolut – człowiek, albo absolut – nieskończoność, itp. Można z nich ułożyć tytuły takie jak np. „Człowiek jako absolut w filozofii współczesnej”, „Nieskończoność absolutu”, itp. Powstać może w ten sposób bardzo dużo tematów, nawet kilka milionów. Może się okazać, że w magazynie nr 3 jest niewiele fiszek, które rozpoczynają tak samo, ale będzie też wiele różnych tekstów, które rozpoczynają się od tych samych słów. Każda para słów, przedzielonych myślnikiem, gromadzi materiał wystarczający do napisania artykułu, albo nawet książki.

Uwaga:

1. W ciągu godziny „obróbki” można napisać: 1 stronę w magazynie nr 1, ok. 100 stron w magazynie nr 2 oraz dziesięć tysięcy stron w magazynie nr 3.
2. Program może być tworzony w ściśle określonej dziedzinie (filologia, historia, prawo, teologia, itd.), albo do wszystkiego. Najlepsze rezultaty są, gdy powstaje zespół ludzi z różnych dziedzin, którzy ustalają reguły gry. Ważne jest np. aby kodować publikacje wyjściowe w jednolity sposób, aby ktoś po raz drugi nie opracowywał tekstu, który już opracował ktoś inny, itp. System może być nawet przyjęty przez wszystkich na całym świecie. Musi być wtedy precyzyjna koordynacja.
3. System tworzony jest w jednym języku. W każdym języku osobno, według tych samych zasad.

O. Piotr Liszka CMF

CH. MEISTER, *Introducing Philosophy of Religion*, Routledge, London – New York 2009, ss. 241

Bez wątpienia religia jest jednym z fenomenów, które nieodłącznie towarzyszą człowiekowi od zarania jego dziejów. Wraz z filozofią, naukami eksperymentalnymi, moralnością i sztuką stanowi fundament tego, co potocznie zwykło nazywać się kulturą. Rozumienie pytań, które stawia, i odpowiedzi, których udziela, znajomość jej struktury i podstawowych elementów, wierzeń i praktyk jest ważnym elementem drogi człowieka do zrozumienia samego siebie, do odkrycia i uchwycenia sensu wszystkiego, co istnieje. Religia jest także jednym z czynników sprawczych wielu zjawisk społecznych i politycznych współczesnego świata. Ich właściwa ocena domaga się kryteriów opartych na dogłębnej znajomości przynajmniej najważniejszych systemów religijnych. Opracowanie adekwatnych kryteriów jest praktycznie niemożliwe bez pomocy narzędzi filozoficznych. Filozofia z kolei w swoich dociekaniach, mających za przedmiot religię, obejmuje refleksję liczącą wiele wieków rozwoju. Wszystko to tworzy dość rozległy